

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS KAUNO APYGARDOS SKYRIUS

S P R E N D I M A S

2023 m. sausio 10 d. Nr. 21RE1-8 (AG1-258/08-2022)

Kaunas

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Kauno apygardos skyrius (toliau – Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Lionelos Gelmanienės, Edvardo Juciaus ir Birutės Pranevičienės (posėdžio pirmininkė ir pranešėja),

Komisijos posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjo G.D. skundą atsakovei Nacionalinei žemės tarnybai prie Žemės ūkio ministerijos (Komisijos pastaba: nuo 2023-01-04 naujasis įstaigos pavadinimas Nacionalinė žemės tarnyba prie Aplinkos ministerijos) dėl Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos 2022-10-28 rašto Nr. 1SS-1590-(7.5) panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė:

Pareiškėjas skundu Komisijos prašo: 1. Panaikinti, kad Nacionalinės žemės tarnybos prie ŽŪM (Komisijos pastaba: nuo 2023-01-04 naujasis įstaigos pavadinimas Nacionalinė žemės tarnyba prie Aplinkos ministerijos) (toliau – ir NŽT) 2022-10-28 raštą Nr. 1SS-1590-(7.5) (toliau – Skundžiamas raštas), kaip neteisėtą iš esmės; 2. Įpareigoti NŽT pateikti žemės sklypo kadastro (duomenys neskelbtini), žemės ūkio paskirties žemės minimalios vertės skaičiavimo žiniaraštį, kuriuo vadovaujantis patvirtintas 2019-06-11 įsakymu Nr. 19VĮ-638-(14.19.2) žemės reformos žemėtvarkos projektas (b. l. 1 – 4; 25 – 28).

Skunde nurodo, jog pareiškėjas kaip paveldėtojas kreipėsi į NŽT Vilkaviškio skyrių prašydamas pateikti K.Š. atkurtų asmeninės nuosavybės teise žemės sklypų atkūrimo bylų nominalios vertės skaičiavimo žiniaraščius bei kitus dokumentus, kadangi jau antri metai niekaip nepavyksta gauti dokumentų susijusių su žemės sklypu, kurio kadastrinis (duomenys neskelbtini). Atkreipia dėmesį į tai, kad atsakovė teikia visai kito sklypo dokumentus.

Paaikina, kad 2022-10-04 kreipėsi į NŽT prašydamas, patikrinti Žemės sklypo kadastro (duomenys neskelbtini) suformavimo ir įregistravimo procedūrų teisėtumą, taip pat išreikalauti Žemės sklypo kadastro (duomenys neskelbtini), žemės ūkio paskirties žemės nominalios vertės skaičiavimo žiniaraštį, kuriuo vadovaujantis patvirtintas 2019-06-11 įsakymu Nr. 19VĮ-638-(14.19.2) žemės reformos žemėtvarkos projektas. Atsakovė Skundžiamu raštu nurodė, jog „pareiškėjo nusiskundimai dėl Žemės sklypo vertės apskaičiavimo NŽT išnagrinėti ir atsakyti, o duomenų, leidžiančių abejoti ankstesnių atsakymų pagrįstumu ar ginčyti viešojo administravimo subjekto priimtus sprendimus, nepateikė, be to, nuo prašyme nurodytų pažeidimų paaiškėjimo dienos yra praėję daugiau kaip 6 mėn., todėl remdamiesi Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 11 str. 3 d. 3 ir 5 p., pareiškėjo prašymą dėl Žemės sklypo suformavimo ir jo vertės nustatymo teisėtumo paliekame nenagrinėtą“. Pareiškėjas atkreipia dėmesį į tai, kad

pareiškėjo prašymų tikslas, gauti žemės sklypo kadastro (duomenys neskelbtini), žemės ūkio paskirties žemės nominalios vertės skaičiavimo žiniaraštį, kuriuo vadovaujantis patvirtintas 2019-06-11 įsakymu Nr. 19VĮ-638-(14.19.2) žemės reformos žemėtvarkos projektas, kurio pareiškėjui nepateikia, o klaidina pateikdami duomenis apie kitą sklypą, taip pat pareiškėjas iki šiol neturi duomenų – žemės ūkio paskirties žemės nominalios vertės skaičiavimo žiniaraščio. Pažymi, jog žemės ūkio nominalios vertės skaičiavimo žiniaraščio nepateikimas yra sąmoningai vilkinimas, dėl galimų nesutapimų žemės sklypo vertės ir ploto.

Nurodo, jog Skundžiamas raštas priimtas pažeidžiant viešojo administravimo principus bei bendruosius reikalavimus administracinėms procedūroms, šis Skundžiamas raštas yra neteisėtas iš esmės. Atsakovė pažeidė teisę į gerą viešąjį administravimą, kadangi viešojo administravimo subjektų sistemoje negalimi atvejai, kuomet pareiškėjo problema paliekama neišspręsta, tokiu būdu pažeidžiamas teisinio tikrumo principas. Taip pat, šiuo atveju, pažeista Konstitucinė nuostata, kad valdžios įstaigos tarnauja žmonėms, kadangi NŽT, nesiima priemonių ne tik prašomo dokumento įteikimui, tačiau ir akivaizdiems asmens teisių pažeidimams pašalinti. Pareiškėjas pažymi, kad NŽT pažeidė teisę į gerą viešąjį administravimą. Nurodo, jog Skundžiamas raštas neatitinka Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – VAI) 8 str. nuostatas (Komisijos pastaba: VAI 10 str. 5, 6 d.).

Atsakovė Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos (Komisijos pastaba: nuo 2023-01-04 naujasis įstaigos pavadinimas Nacionalinė žemės tarnyba prie Aplinkos ministerijos) prašo skundą atmesti kaip nepagrįstą (b. l. 53 – 58).

Atsiliepime į skundą nurodo, jog K.Š. nuosavybės teisėms į 0,5195 ha (vertė – 1 300 Eur) buvusio žemės savininko tuomečiame (duomenys neskelbtini), J.Š. iki nacionalizacijos turėtą žemės plotą, patenkantį į Kauno miestui iki 1991-07-31 priskirtą teritoriją, buvo parengta Nacionalinės žemės tarnybos Kauno miesto skyriaus 2019-06-12 išvada Nr. 8IP-4 „Dėl žemės, miško, vandens telkinio perdavimo neatlygintinai nuosavybėn“ (toliau – Išvada), kuri, atsižvelgiant į tuo metu K.Š. atstovavusios N.T. 2019-01-28 prašymą (reg. Nr. 8FP-280), persiūsta NŽT Vilkaviškio skyriui dėl lygiaverčio turėtajam žemės sklypo perdavimo nuosavybėn neatlygintinai Vilkaviškio rajono Gižų kadastro vietovėje. Dėl lygiaverčio žemės sklypo (duomenys neskelbtini) vietovėje suprojektavimo K.Š. buvo įrašytas į Asmenų, pateikusių prašymus perduoti nuosavybėn neatlygintinai, pirkti ar nuomoti iš valstybės žemės sklypus (duomenys neskelbtini) vietovėje, sąrašą, patvirtintą Nacionalinės žemės tarnybos Vilkaviškio skyriaus vedėjo 2019-03-26 įsakymu Nr. 19VĮ-309-(14.19.2.) „Dėl (duomenys neskelbtini) vietovės žemės sklypų planų, kurie prilyginami žemės reformos žemėtvarkos projektui, rengimo“.

Pažymi, kad K.Š. įgaliotas pareiškėjas 2019-04-11 įvykusiame pretendentų susirinkime iš (duomenys neskelbtini) vietovės teritorijoje nustatytų laisvos žemės fondo žemės plotų K.Š. vardu pasirinko ankstesniuose žemės reformos žemėtvarkos projektuose (patvirtinti Nacionalinės žemės tarnybos Vilkaviškio skyriaus vedėjo 2016-05-12 įsakymu Nr. 19VĮ-561-(14.19.2.) ir 2018-11-12 įsakymu Nr. 19VĮ-1201-(14.19.2.) asmenims nuomoti iš valstybės suprojektuotus valstybinės žemės sklypus (projektiniai (duomenys neskelbtini) ir savo sutikimą su pasirinktais žemės sklypais patvirtino pasirašydamas (duomenys neskelbtini) vietovės teritorijoje 2019 m. rengiamo žemės reformos žemėtvarkos projektui prilyginamo žemės sklypų plano pretendentų susirinkimo protokolo Nr. 19PRT-18-(14.19.6.).

Paaiškina, jog (duomenys neskelbtini) vietovės žemės sklypų planai, prilyginami žemės reformos žemėtvarkos projektui, patvirtinti NŽT Vilkaviškio skyriaus vedėjo 2019-06-11 įsakymu Nr. 19VĮ-638-(14.19.2.) „Dėl (duomenys neskelbtini) vietovės žemės sklypų planų, kurie prilyginami žemės reformos žemėtvarkos projektui, patvirtinimo“ (toliau – Projektui prilyginamas planas). NŽT Vilkaviškio skyriui nustačius, kad Projektui prilyginamame plane K.Š. suprojektuotų žemės sklypų Nekilnojamojo turto registre įregistruota bendra vertė didesnė, negu Išvadoje, NŽT Vilkaviškio skyriaus vedėjas 2019-11-19 įsakymu Nr. 19VĮ-1273-(14.19.2.) „Dėl

Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos Vilkaviškio skyriaus vedėjo 2019 m. lapkričio 19 d. įsakymo Nr. 19VĮ-1273-(14.19.2.) pripažinimo netekusiu galios ir 2019 m. birželio 11 d. Įsakymo Nr. 19VĮ-638-(14.19.2.) „Dėl (duomenys neskelbtini) vietovės žemės sklypų planų, kurie prilyginami reformos žemėtvarkos projektui, patvirtinimo“ pakeitimo“ K.Š. vardu suprojektuotą žemės sklypą (projektinis (duomenys neskelbtini)) priskyre laisvos žemės fondo žemei, o žemės sklypui ((duomenys neskelbtini)) nustatė dalį su Lietuvos Respublika.

Nurodo, jog NŽT 2019-11-25 sprendimu Nr. 19S-10 „Dėl nuosavybės teisių atkūrimo kaimo vietovėje K.Š.“ (toliau – Sprendimas) K.Š. atkurtos nuosavybės teisės į 0,5195 ha (vertė – 1300 Eur) buvusio žemės savininko J.Š. iki nacionalizacijos turėtos žemės, perduodant nuosavybėn neatlygintinai lygiaverčius turėtajam 3,5977 ha (vertė – 1300 Eur) bendro ploto žemės ūkio paskirties žemės sklypus (projektiniai (duomenys neskelbtini), kadastro (duomenys neskelbtini)) (duomenys neskelbtini) kaimuose.

Pažymi, jog NŽT, išnagrinėjusi pareiškėjo 2020-02-01 skundą dėl NŽT Vilkaviškio skyriaus atsakingų pareigūnų veiksmų (neveikimo) perduodant nuosavybėn neatlygintinai lygiaverčius turėtiesiems žemės sklypus, nustatė, kad apskaičiuojant K.Š. perduodamo nuosavybėn žemės sklypo (duomenys neskelbtini) vertę buvo vadovaujama 2003 metais nustatyta šio žemės sklypo verte ir neatsižvelgta į tai, kad 2019 metais (t. y. Sprendimo priėmimo metu) žemės sklypo kadastro duomuo galėjo būti pasikeitęs. NŽT Vilkaviškio skyrius pavedė (duomenys neskelbtini) vietovės žemės reformos žemėtvarkos projekto autorei D.B. perskaičiuoti žemės sklypo (kadastro (duomenys neskelbtini)) vertę. Projekto autorė Vilkaviškio skyriui pateikė 2020-03-26 atliktus žemės sklypo (kadastro (duomenys neskelbtini)) vertės apskaičiavimus, pagal kuriuos žemės sklypo vertė mažesnė, negu buvo nustatyta 2003 metais, nes įrengus Gižų vandenvietę, žemės sklypas patenka į šios vandenvietės sanitarinės apsaugos zoną, kuri turi įtakos apskaičiuojant žemės sklypo vertę. NŽT Vilkaviškio skyriaus vedėjas, remdamasis paminėtais apskaičiavimais ir K.Š. įgaliotam atstovui sutikus, 2020-04-16 priėmė įsakymą Nr. 19VĮ-409-(14.19.2.) „Dėl Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos Vilkaviškio skyriaus vedėjo 2019 m. lapkričio 19 d. įsakymo Nr. 19VĮ-1273-(14.19.2.) pripažinimo netekusiu galios ir 2019 m. birželio 11 d. įsakymo Nr. 19VĮ-638-(14.19.2.) „Dėl (duomenys neskelbtini) vietovės žemės sklypų planų, kurie prilyginami reformos žemėtvarkos projektui, patvirtinimo“ pakeitimo ir 2020-04-24 įsakymu Nr. 19VĮ-416-(14.19.2.) „Dėl Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos 2019 m. lapkričio 25 d. sprendimo Nr. 19S-10 „Dėl nuosavybės teisių atkūrimo kaimo vietovėje K.Š.“ dalinio pakeitimo“ ir pakeitė Sprendimą, nustatydama bendrą 4,0277 ha (vertė – 1 300 Eur) perduodamą nuosavybėn neatlygintinai lygiavertį Kaune turėtajam žemės plotą (žemės sklypų projektiniai (duomenys neskelbtini) (dalis), kadastro (duomenys neskelbtini) (dalis). Dėl perduodamo nuosavybėn neatlygintinai žemės sklypo (kadastro (duomenys neskelbtini) 2020 m. apskaičiuotos vertės, kuria remiantis patikslintas Sprendimas, teisingumo, atsakovė paaiškina, kad pagal Žemės įvertinimo metodikos 1 punktą žemės vertė apskaičiuojama taip: apskaičiuojamas vidutinis žemės ūkio naudmenų našumo balas (kaimo gyvenamojoje vietovėje apskaičiuojamas pagal turimą dirvožemio tyrimo medžiagą, o tais atvejais, kai jos nėra, šis balas nustatomas iš naujo ištyrus dirvožemį arba patikslinus dirvožemių planus kartografuojant lauko sąlygomis), nustatoma normatyvinė 1 hektaro žemės ūkio naudmenų vertė pagal jų našumą (Žemės įvertinimo metodikos 1 priedas), nustatoma bazinė žemės sklypo vertė, įvertinami žemės sklypo vertei taikomi koeficientai.

Papildomai paaiškina, jog pagal NŽT Vilkaviškio skyriuje esančius dokumentus, taip pat interneto svetainėje www.geoportal.lt esančius duomenis, nustatyta, kad 1 ha žemės sklypas (kadastro (duomenys neskelbtini), kurį sudaro ariama žemė, patenka į Kameralinio žemės našumo vertinimo plane (dirvožemio tyrimo medžiaga) įbraižytus kontūrus, kuriuose nurodyti našumo balai 55.3 ir 49.3, ir pagal jais užimamus plotus nustatytas vidutinis žemės ūkio naudmenų našumo balas – 52.9. Kadangi vidutinis žemės ūkio naudmenų našumo balas yra nuo 51,1 iki 53, tuomet bazinė 1 ha žemės vertė yra 564,76 Eur (Žemės įvertinimo metodikos 1 priedas). Įvertinus tai, kad žemės sklypas (kadastro (duomenys neskelbtini)) patenka į Gižų vandenvietės sanitarinės

apsaugos zoną, taikomas bazinės žemės sklypo vertės pataisos koeficientas žemės naudojimo ir ūkinės veiklos apribojimams bei aplinkos taršai įvertinti – 0,50 (Žemės įvertinimo metodikos 2 priedas), taip pat taikomas pataisos koeficientas žemės sklypo nuotoliui nuo miesto, miestelio ir savivaldybės bei apskrities centro įvertinti – 1,16 (apskaičiuojamas pagal Žemės įvertinimo metodikos 3 priedą).

Atsakovė teigia, kad ginčo žemės sklypo (kadastro (duomenys neskelbtini)) vertė yra 328 Eur ($564,76 \times 0,50 \times 1,16$), ir ji 2020-03-26 apskaičiuota teisingai, pagal Žemės įvertinimo metodikos reikalavimus.

Atsiliepime nurodo, jog NŽT gavo pareiškėjo, 2022-10-04 prašymą „Dėl Nacionalinės žemės tarnybos prie ŽŪM Vilkaviškio skyriaus priimtų sprendinių susijusių su žemės sklypu kadastrinis Nr. (duomenys neskelbtini) patikrinimo“ (toliau – Prašymas). Pareiškėjas prašė patikrinti paveldėto žemės ūkio paskirties ginčo žemės sklypo suformavimo ir įregistravimo procedūrų teisėtumą bei pateikti ginčo žemės sklypo vertės apskaičiavimo žiniaraštį.

Paaiškina, kad NŽT pateikė atsakymą, jog ginčo žemės sklypo vertės apskaičiavimo, perduodant nuosavybėn neatlygintinai lygiaverčiu turėtajam žemės sklypui, teisingumą jau ne kartą nagrinėjo ir Pareiškėjui, taip pat K.Š. atstovavusiam T.L., atsakymus pateikė 2020-03-06 raštu Nr. 1SS-511-(7.5.) „Dėl skundo nagrinėjimo“, 2022-06-13 raštu Nr. 1SS-925-(7.5) „Dėl skundo nagrinėjimo“. Atsakymus Pareiškėjui taip pateikė ir NŽT Vilkaviškio skyrius 2022-05-09 raštu Nr. 19SD-1523-(14.19.104.) „Dėl žemės sklypų verčių ir plotų perskaičiavimo, žemės ūkio paskirties žemės vertės apskaičiavimo aktuose padarius klaidas“.

Taip pat Skundžiamame rašte atkreiptas pareiškėjo dėmesys į tai, kad K.Š. NŽT 2019-11-25 sprendimu Nr. 19S-10 „Dėl nuosavybės teisių atkūrimo kaimo vietovėje K.Š.“ (patikslintas Vilkaviškio skyriaus vedėjo 2020-04-24 įsakymu Nr. 19VĮ-416-(14.19.2.) „Dėl Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos 2019 m. lapkričio 25 d. sprendimo Nr. 19S-10 „Dėl nuosavybės teisių atkūrimo kaimo vietovėje K.Š.“ dalinio pakeitimo“) (toliau – Sprendimas) nuosavybėn įsigijo jau suformuotą ginčo žemės sklypą, kurio kadastro duomenys Nekilnojamojo turto registre įregistruoti nuo 2003 metų.

Atsakovė Skundžiamame rašte nurodė, jog pareiškėjo nusiskundimai dėl ginčo žemės sklypo vertės apskaičiavimo Nacionalinėje žemės tarnyboje jau išnagrinėti ir atsakyta, o duomenų, leidžiančių abejoti ankstesnių pirmiau nurodytų atsakymų pagrįstumu ar ginčyti viešojo administravimo subjekto priimtus sprendimus, pareiškėjas nepateikė be to nuo prašyme nurodytų pažeidimų paaiškėjimo pareiškėjui dienos yra praėję daugiau kaip 6 mėnesiai, todėl, remiantis VAĮ 11 str. 3 d. 3 ir 5 p., pareiškėjo prašymas dėl ginčo žemės sklypo suformavimo ir jo vertės nustatymo teisėtumo, paliktas nenagrinėtas.

Pažymi, jog dėl ginčo žemės sklypo nominalios vertės apskaičiavimo dar kartą buvo atkreiptas pareiškėjo dėmesys, kad rengiant (duomenys neskelbtini) vietovės žemės reformos žemėtvarkos projektui prilyginamus žemės sklypų planus, kurie patvirtinti Nacionalinės žemės tarnybos Vilkaviškio skyriaus vedėjo 2019-06-11 įsakymu Nr. 19VĮ-638-(14.19.2.) „Dėl (duomenys neskelbtini) kadastro vietovės žemės sklypų planų, kurie prilyginami žemės reformos žemėtvarkos projektui, patvirtinimo“, K.Š. pasirinko jau suformuotą ir Nekilnojamojo turto registre 2003 metais įregistruotą Žemės sklypą. 2018–2019 metais atlikus Žemės sklypo kadastrinius matavimus, nustatant jo ribų posūkio taškų ir riboženklių koordinatas valstybinėje koordinacių sistemoje, Nekilnojamojo turto registre įregistruoti ginčo žemės sklypo kadastro duomenys buvo patikslinti. Taip pat Skundžiamame rašte nurodyta ir ši aplinkybė, jog Nekilnojamojo turto registre esantys duomenys nuo jų įrašymo laikomi teisingais ir išsamiais, todėl rengiant dokumentus Sprendimui priimti turėjo būti vadovaujamosi Nekilnojamojo turto registre įregistruotais ginčo žemės sklypo duomenimis. Taip pat pareiškėjui priminta, kad dokumentai bei informacija, susijusi su ginčo žemės sklypo vertės 2020 metais perskaičiavimu (įvertinus nustatytą specialiąją žemės naudojimo sąlygą – vandenviečių sanitarinės apsaugos zona, Nacionalinės žemės tarnybos Vilkaviškio skyrius Pareiškėjui pateikė 2022-05-09 raštu Nr. 19SD-1523-(14.19.104.).

Nurodo, jog NŽT laikosi pozicijos, jog pareiškėjo nusiskundimai dėl ginčo žemės sklypo vertės apskaičiavimo NŽT jau išnagrinėti ir atsakyta, todėl vadovaujantis VAI 11 str. 3 d. 3 ir 5 p., kuriuose nustatyta, kad prašymas ar skundas viešojo administravimo subjekto vadovo arba jo įgalioto pareigūno ar valstybės tarnautojo, kito įstatymų nustatyta specialų statusą turinčio fizinio asmens sprendimu gali būti nenagrinėjamas, jeigu paaiškėja, kad dėl to paties klausimo atsakymą yra pateikęs arba sprendimą yra priėmęs viešojo administravimo subjektas, į kurį kreiptasi, arba kitas kompetentingas viešojo administravimo subjektas ir asmuo nepateikia naujų duomenų, leidžiančių abejoti ankstesnio atsakymo pagrįstumu ar ginčyti viešojo administravimo subjekto priimtą sprendimą, taip pat skundas nenagrinėjamas, jeigu nuo skunde nurodytų pažeidimų paaiškėjimo asmeniui dienos iki skundo padavimo dienos yra praėję daugiau kaip 6 mėnesiai, todėl šis klausimas paliktinas nenagrinėtas.

Atsakovė pažymi, jog Skundžiamas raštas yra informacinio pobūdžio t. y. pareiškėjui teisių ir pareigų nesukuria, todėl šis pareiškėjo skunde pareikštas reikalavimas neturėtų būti nagrinėjamas Komisijoje.

Atkreipia Komisijos dėmesį į tai, kad pareiškėjas ne vieną kartą kreipėsi į NŽT dėl ginčo žemės sklypo vertės paskaičiavimo, taip pat ir su atstovaujamo advokato padėjėjo pagalba, tačiau pareiškėjo prašymų (skundų) turinyje nebuvo aiškiai nurodyta kokio konkrečiai dokumento kopijos ar administracinio akto pareiškėjas reikalauja t. y. jis nenurodė, kokią konkrečią teisę ar įstatymo saugomą interesą siekia apginti, kuo pasireiškė jo teisių ar teisėtų interesų pažeidimas.

NŽT, vadovaudamasi teisės aktų nuostatomis, visais pareiškėjo prašomais atvejais pareiškėjui pateikė visą informaciją (išdavė prašomus dokumentus, jų kopijas, nuorašus ar išrašus, patvirtinančius tam tikrą juridinį faktą), atsižvelgdama į pareiškėjo prašyme (skunde) nurodytą turinį (prašomą pateikti informaciją), tačiau pareiškėjas kiekvieną NŽT ar teritorinio padalinio atsakymą apskųsdavo nustatyta tvarka, pateikdamas naują prašymą (skundą) tinkamai neįvardindamas reikalavimo t. y. kokio tiksliai dokumento kopijos ar administracinio akto (sprendimo) jis nori gauti iš viešojo administravimo subjekto. Pažymi, jog 2022-11-11 skunde Komisijai pareiškėjas aiškiau suformulavo savo keliamą reikalavimą, prašydamas Komisijos įpareigoti NŽT pateikti ginčo žemės sklypo žemės ūkio paskirties žemės nominalios vertės skaičiavimo žiniaraštį, kuriuo vadovaujantis patvirtintas 2019-06-11 įsakymu Nr. 19VĮ-638-(14.19.2) žemės reformos žemėtvarkos projektas. Informuoja, kad NŽT Vilkaviškio skyriaus esančioje ginčo žemės sklypo archyvinėje byloje yra 2003-01-15 projekto autoriaus I.I. paruoštas asmeninio ūkio žemės sklypų vertės skaičiavimo žiniaraštis (toliau – žiniaraštis) t. y. dokumentas, kurio tikėtina prašo Pareiškėjas. NŽT paaiškina, jog žiniaraštis pareiškėjui yra neteiktinas, kadangi ginčo žemės sklypas iki Nacionalinės žemės tarnybos 2019-11-25 sprendimo Nr. 19S-10 „Dėl nuosavybės teisių atkūrimo kaimo vietovėje K.Š.“ priklausė Lietuvos Respublikai (patikėjimo teise Nacionalinei žemės tarnybai). Žiniaraštis yra parengtas 2003 m. t. y. formuojant valstybinį žemės sklypą (ginčo žemės sklypą), kuris vėliau buvo išnuomotas nuomininkui ir buvo nuomojamas iki nuosavybės atkūrimo K. Š. NŽT, kaip žemės sklypo patikėtinė, prieš išnuomojant valstybinį žemės sklypą nuomininkui, vadovaujantis tuo metu galiojančių teisės aktų nuostatomis, iniciavo ginčo žemės sklypo vertės paskaičiavimą, kad būtų nustatyta ginčo žemės sklypo vertė, kuria vadovaujantis apskaičiuojamas nuomos mokestis valstybinės žemės sklypo nuomininkui.

Atkreipia dėmesį, jog K.Š. pasirinko jau suformuotą ir Nekilnojamojo turto registre 2003 metais įregistruotą ginčo žemės sklypą, o 2018-2019 metais atlikus ginčo žemės sklypo kadastrinius matavimus, nustatant jo ribų posūkio taškų ir riboženklių koordinatas valstybinėje koordinacinių sistemoje, Nekilnojamojo turto registre įregistruoti ginčo žemės sklypo duomenys buvo patikslinti. Pažymi, kad nuo 2020-05-20, remiantis Nekilnojamojo turto kadastro tvarkytojo 2019-06-19 sprendimu Nr. SPR6-6884 (14.2.) „Kadastro tvarkytojo sprendimas dėl žemės sklypo kadastro duomenų bylos tinkamumo kadastro duomenims pakeisti Nekilnojamojo turto registre“, buvo pakeisti Nekilnojamojo turto registre įregistruoti ginčo žemės sklypo kadastro duomenys pagal matininko E.B. parengtą 2019-06-19 Nekilnojamojo daikto kadastro duomenų bylą. Lietuvos Respublikos registro įstatymo 4 straipsnyje nustatyta, kad visi nekilnojamojo turto

registre esantys duomenys nuo jų įrašymo laikomi teisingais ir išsamiais, kol jie nenuginčyti įstatymų nustatyta tvarka.

Papildomai paaiškina, kad pareiškėjui NŽT pateikė 2020-03-26 projekto autorės D.B. paruoštą kaimo vietovėje žemės ūkio paskirties (ginčo žemės sklypo) nominalios vertės žiniaraštį, kuriuo buvo perskaičiuota ginčo žemės sklypo vertė. 2003 m. žiniaraštis, kaip minėta aukščiau, buvo skirtas tuo metu nustatyti valstybei priklaususio ginčo žemės sklypo vertę ir šiuo metu yra neaktualus, kadangi, kaip minėta, kadastro duomenys Nekilnojamojo turto registre pakeisti pagal 2020-04-24 NŽT teritorinio skyriaus vedėjo įsakymą Nr. 19VĮ-416-(14.19.2.).

Skundas tenkintinas iš dalies.

Byloje ginčas kilo dėl Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos 2022-10-28 rašto Nr. 1SS-1590-(7.5) teisėtumo ir pagrįstumo,

Iš į bylą pateiktų dokumentų matyti, pareiškėjo atstovas advokato padėjėjas K.Ž. su 2021-11-10 prašymu „Dėl kaimo vietovėje žemės ūkio paskirties žemės nominalios vertės skaičiavimo žiniaraščių“ kreipėsi į NŽT Vilkaviškio skyrių. Prašyme nurodė, jog pagal 2021-08-16 atstovavimo sutartį atstovauja G.D. Pagal 2021-07-15 Kauno miesto 6-ojo notarų biuro Liudijimą G.D. priėmė palikimą iš K.Š. Šiuo prašymu prašė: pateikti K.Š. atkurtų asmeninės nuosavybės teise žemės sklypų (unikalūs (duomenys neskelbtini) atkūrimo bylų nominalios vertės skaičiavimo žiniaraščius (2019-06-11, 2019-11-25; 2020-04-24 NŽT Vilkaviškio skyriaus vedėjo įsakymą/sprendimą Nr. 19VĮ-638-(14.19.2); Nr. 19S-10; Nr. 19VĮ-416-(14.19.2.)), kadangi susipažinus su atkūrimo bylomis pagal 2021-09-16 prašymą, šių dokumentų nebuvo rasta (b. l. 64).

NŽT Vilkaviškio skyrius 2021-11-29 raštu Nr. 19SD-3961(14.19.137E) pateikė pareiškėjo atstovui atsakymą, kuriame informavo, kad žemės sklypai (unikalūs (duomenys neskelbtini) prieš atkuriant nuosavybę K.Š. valstybinės žemės nuomos sutarčių pagrindais buvo įregistruoti Nekilnojamojo turto registre Lietuvos Respublikos vardu ir išnuomoti atskiriems asmenims. Atkuriant nuosavybės teisę į šiuos žemės sklypus matininkas vadovavosi Nekilnojamojo turto registrų duomenų bazės išrašu, kadangi, šie žemės sklypai jau buvo įregistruoti Nekilnojamojo turto registre, todėl šiuo atveju buvo pildomas tik žemės ūkio paskirties žemės sklypo vertės apskaičiavimo aktas. Paaiškino, kad Žemės reformos žemėtvarkos projektų ir jiems prilyginamų žemės sklypų planų rengimo ir įgyvendinimo metodika patvirtinta Žemės ir miškų ūkio ministerijos 1998-04-23 įsakymu Nr. 207 Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2011-12-16 įsakymo Nr. 3D-928 redakcija, galiojanti suvestinė redakcija (nuo 2012-01-01) (toliau – Metodika). Metodikos 116 p., nurodyta Pretendentų, kuriems suprojektuoti perduodami neatlygintinai nuosavybėn žemės sklypai, kadastro duomenų byloje komplektuojami šie dokumentų sąrašai. Metodikos 116.6 p. p. nurodyta, kad kadastro duomenų byloje komplektuojama ir pagalbinė medžiaga (naujausios kartografinės medžiagos ištrauka su pažymėtomis suprojektuoto žemės sklypo riboms, plotų apskaičiavimo ir žemės sklypų vertės nustatymo žiniaraščiai, abrisai (jeigu rengiamas ir kt.). Pažymėjo, jog Metodikoje nurodomas baigtinis sąrašas dokumentų, kurie pateikiami duomenų byloje. Šios Metodikos nuostatos būtų taikomos atkuriant nuosavybės teisę, jeigu žemės sklypai nebūtų įregistruoti Nekilnojamojo turto registre. Papildomai nurodė, kad Žemės sklypai, prieš atkuriant nuosavybės teisę buvo įregistruoti Nekilnojamojo turto registre ir nuomojami asmenims, todėl byloje yra tik žemės ūkio paskirties žemės sklypo vertės apskaičiavimo aktai. Atkreipė dėmesį, kad tik žemės sklypo byloje (kadastro (duomenys neskelbtini)) yra kaimo vietovėje žemės ūkio paskirties žemės nominalios vertės skaičiavimo žiniaraštis, kadangi NŽT išnaginėjusi T.L., atstovaujamo K.Š. 2020-02-01 skundą dėl Vilkaviškio skyriaus atsakingų pareigūnų veiksmų (neveikimo) perduodant nuosavybėn neatlygintinai lygiaverčius turėtiems žemės sklypus, nustatė, kad apskaičiuojant K.Š. perduodamo nuosavybėn žemės sklypo (projektinis (duomenys neskelbtini), kadastro (duomenys neskelbtini)) vertę buvo vadovujamasi 2003 m. nustatyta šio žemės sklypo verte ir neatsižvelgta į tai, kad 2019 m. (Sprendimo priėmimo metu) žemės sklypo kadastro duomuo galėjo būti pasikeitęs. Vilkaviškio skyrius pavedė Gižų kadastro vietovės žemės reformos žemėtvarkos projekto autorei D.B. perskaičiuoti šio žemės sklypo vertę. Nurodė, jog

Projekto autorė Vilkaviškio skyriui pateikė 2020-03-26 atliktus žemės sklypo vertės apskaičiavimus, taip pat ir žemės sklypo kaimo vietovėje žemės ūkio paskirties žemės nominalios vertės skaičiavimo žiniaraštį (b. l. 9 – 10; 32 – 33). Kartu su šiuo atsakymu pridėjo: Žemės sklypo kadastro Nr. (duomenys neskelbtini), 2016-07-26 kaimo vietovėje žemės ūkio paskirties žemės nominalios vertės skaičiavimo žiniaraščio kopiją; 2019-11-25 sprendimo Nr. 19S-10 „Dėl nuosavybės teisių atkūrimo kaimo vietovėje K.Š.“ kopiją; 2020-04-24 įsakymo Nr. 19VĮ-416-(14.19.2.) „Dėl Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos 2019-11-25 sprendimo Nr. 19S-10 „Dėl nuosavybės teisių atkūrimo kaimo vietovėje K.Š.“ dalinio pakeitimo, kopiją; 2019-06-11 įsakymo Nr. 19VĮ-638-(14.19.2.) „Dėl (duomenys neskelbtini) vietovės žemės sklypų planų, kurie prilyginami žemės reformos žemėtvarkos projektui, patvirtinimo“ su asmenų, kuriems projekte suprojektuoti žemės sklypai, sąrašo kopiją.

Pareiškėjas 2022-04-15 su prašymu (reg. Nr. 2022-04-19 Nr. 1GP-923) „Dėl žemės sklypų verčių ir plotų perskaičiavimo, žemės ūkio paskirties žemės vertės apskaičiavimo aktuose padarius klaidas“ kreipėsi į NŽT. Prašyme nurodė, jog susipažino su NŽT Kauno miesto skyriaus parengta 2019-02-12 išvada Nr. 8IP-4 „Dėl žemės, miško, vandens telkinio perdavimo neatlygintinai nuosavybėn“, pagal kurią K. Š. turėjo teisę atkurti nuosavybės teises į 0,5195 ha (vertė 1300 Eur) (duomenys neskelbtini) kaime turėtos žemės, kurią pageidavo gauti (duomenys neskelbtini) vietovėje. Žemės ūkio paskirties žemės vertės apskaičiavimo aktais, atsižvelgiant į tai, buvo konstatuota, kad rengiant Projektui prilyginamąjį planą K. Š. sugrąžinti pagal Išvadoje nurodytą vertę žemės sklypų, kurių kadastro duomenys nustatyt atlikus kadastrinius matavimus, nustatant žemės sklypų ribų posūkio taškų ir riboženklių koordinatas valstybinėje koordinacių sistemoje ir įregistruoti Nekilnojamojo turto kadastrė, vertė ženkliai didesnė ($159+155+281+306+467+187=1555$ Eur), negu nurodyta Išvadoje 1300 Eur. Pažymėjo, jog 2019-11-25 priimtu Sprendimu K. Š. atkurtos nuosavybės teisės į visą Išvadoje nurodytą 0,5195 ha buvusio žemės savininko J.Š. (duomenys neskelbtini) turėtos žemės plotą, perduodant 3,5977 ha (vertė 1300 Eur) bendro ploto lygiaverčius turėtus turėtajam žemės sklypus (duomenys neskelbtini) kaimuose. Žemės ūkio paskirties žemės vertės apskaičiavimo aktuose yra padaryta klaidų, sąlygojusių klaidas sprendimuose, kurias gali ištaisyti NŽT. Žemės sklypo, unikalus (duomenys neskelbtini), įvertinus bazinės žemės sklypo vertės mažinimo koeficientą, apskaičiuota, žemės ūkio paskirties vertė privalėjo būti nustatyta tik 159 Eur, o nustatyta net 306 Eur, kas rodo, jog praktiškai dvigubai sumažintas žemės sklypo plotas. Žemės sklypas, unikalus (duomenys neskelbtini), šio žemės sklypo plotas 2020-03-05 yra 1.0000 ha., vertė 467 Eur, šios žemės sklypo plotas 2020-07-07 yra 0,9758 ha., vertė 738 Eur (b. l. 62 – 63).

Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos Vilkaviškio skyrius 2022-05-09 raštu Nr. 19SD-1523(14.19.104) pateikė pareiškėjui atsakymą į pareiškėjo 2022-04-15 prašymą. Šiuo raštu informavo, kad K.Š. nuosavybės teisėms į 0,5195 ha (vertė - 1300 Eur) buvusio žemės savininko tuomečiame (duomenys neskelbtini) J.Š. iki nacionalizacijos turėtą žemės plotą, patenkantį į Kauno miesto iki 1997-07-31 priskirtą teritoriją buvo parengta NŽT Kauno miesto skyriaus 2019-02-12 išvada Nr. 8IP-4 „Dėl žemės, miško, vandens telkinio perdavimo neatlygintinai nuosavybėn“, kuri atsižvelgiant į tuo metu K. Š. atstovavusios N.T. 2019-01-28 prašymą, persiūsta Vilkaviškio skyriui dėl lygiaverčio turėtajam žemės sklypo perdavimo nuosavybėn neatlygintinai (duomenys neskelbtini) vietovėje. Pažymėjo, jog dėl lygiaverčio žemės sklypo (duomenys neskelbtini) vietovėje suprojektavimo K. Š. įrašytas į Asmenų, pateikusių prašymus perduoti nuosavybėn neatlygintinai, pirkti ar nuomoti iš valstybės žemės sklypus (duomenys neskelbtini) vietovėje, sąrašą, patvirtintą NŽT Vilkaviškio skyriaus vedėjo 2019-03-26 įsakymu Nr. 19VĮ-309-(14.19.2.). Paaiškino, jog K.Š. įgaliotas pareiškėjas 2019-04-11 įvykusiame pretendentų susirinkime iš Gižų kadastro vietovės teritorijoje nustatytų laisvos žemės fondo žemės plotų K. Š. vardu pasirinkto ankstesniuose žemės reformos žemėtvarkos projektuose (patvirtinti NŽT Vilkaviškio skyriaus vedėjo 2018-05-12 įsakymu Nr. 19VĮ-561-(14.19.2.) ir 2018-11-12 įsakymu Nr. 19VĮ-1201-(14.19.2.) asmenims nuomoti iš valstybės suprojektuotus valstybinės žemės sklypus (projektiniai (duomenys neskelbtini) ir savo sutikimą su pasirinktais žemės sklypais

patvirtino pasirašydamas (duomenys neskelbtini) vietovės teritorijoje 2019 m. rengiamo žemės reformos žemėtvarkos projektui prilyginamo žemės sklypų plano pretendentų susirinkimo protokolo Nr. 19PRT-18-(14.19.6). (duomenys neskelbtini) vietovės žemės sklypų planai, prilyginami žemės reformos žemėtvarkos projektui, patvirtinti NŽT Vilkaviškio skyriaus vedėjo 2019-06-11 įsakymu Nr. 19VĮ-638-(14.19.2.) (toliau – Projektui prilyginamas planas). Nurodė, jog Vilkaviškio skyriui nustatčius, kad projektui prilyginamame plane K. Š. suprojektuotų žemės sklypų Nekilnojamojo turto registre įregistruota bendra vertė didesnė, negu Išvadoje, NŽT Vilkaviškio skyriaus vedėjas 2019-11-19 įsakymu Nr. 19VĮ-1273-(14.19.2) „Dėl Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos Vilkaviškio skyriaus vedėjo 2019-11-19 įsakymo Nr. 19VĮ-1273-(14.19.2.) pripažinimo netekusiu galios ir 2019-06-11 įsakymo Nr. 19VĮ-638-(14.19.2.) „Dėl (duomenys neskelbtini) vietovės žemės sklypų planų, kurie prilyginami reformos žemėtvarkos projektui, patvirtinimo“ pakeitimo“ K. Š. vardu suprojektuotą žemės sklypą (projektinis Nr. 592-2) priskyrė laisvos žemės fondo žemei, o žemės sklypui (projektinis Nr. 149-4) nustatė dalį su Lietuvos Respublika.

Pažymėjo, jog NŽT 2019-11-25 sprendimu Nr. 19S-10, K. Š. atkurto nuosavybės teisės į 0,5195 ha (vertė – 1300 Eur) buvusio žemės savininko J. Š. iki nacionalizacijos turėtos žemės, perduodant nuosavybėn neatlygintinai lygiavėčius turėtajam 3,5977 ha (vertė – 1300 Eur) bendro ploto žemės ūkio paskirties žemės sklypus (projektiniai (duomenys neskelbtini), kadastro Nr. (duomenys neskelbtini)) (duomenys neskelbtini) kaimuose. Atkreipė dėmesį, jog Vilkaviškio skyriaus vedėjas remdamasis apskaičiavimais ir K. Š. įgaliotam atstovui sutikus, 2020-04-16 priėmė Įsakymą Nr. 19VĮ-409-(14.19.2) „Dėl NŽT Vilkaviškio skyriaus vedėjo 2019-11-19 įsakymo Nr. 19VĮ-1273-(14.19.2) pripažinimo netekusiu galios ir 2019-06-11 įsakymo Nr. 19VĮ-638-(14.19.2) „Dėl (duomenys neskelbtini) vietovės žemės sklypų planų, kurie prilyginami reformos žemėtvarkos projektui, patvirtinimo“ pakeitimo ir 2020-04-24 įsakymu Nr. 19VĮ-416-(14.19.2) „Dėl NŽT 2019-11-25 sprendimo Nr. 19S-10 „Dėl nuosavybės teisių atkūrimo kaimo vietovėje K.Š.“ dalinio pakeitimo“ ir pakeitė Sprendimą, nustatydamas bendrą 4,0277 ha (vertė – 1300 Eur) perduodamą nuosavybėn neatlygintinai lygiavertį Kaune turėtam žemės plotą (žemės sklypų projektiniai (duomenys neskelbtini) (dalis), kadastro (duomenys neskelbtini) (dalis) patvirtintoje teritorijoje, vertę buvo paimta vidutinė Kauno apskrities žemės vertės (312,79 Eur) ir taikytas valstybės išperkamos žemės vertei Kauno mieste apskaičiuoti nustatytas pataisos koeficientas teritorijos socialiniam – gerybiniam potencialui įvertinti – 8. Nurodė, jog Išvadoje nurodytoje J. Š. 0,5195 ha turėto žemės ploto vertė $(312,78 \cdot 8 \cdot 0,5195 = 1300 \text{ Eur})$ buvo apskaičiuota teisingai, remiantis Lygiavertiškumo metodikos reikalavimais. Paaiškino, jog patikrinus Vilkaviškio skyriuje esančius dokumentus, taip pat www.geoportal@lt esančius duomenis, nustatyta, kad 1 ha žemės sklypas (kadastro (duomenys neskelbtini)), kurį sudaro ariama žemė patenka į Kameralinio žemės našumo vertinimo plane (dirvožemio tyrimo medžiaga) įbraižytus kontūrus, kuriuose nurodyti našumo balai 55.3 ir 49.3, ir pagal jais užimamus plotus nustatytas vidutinis žemės ūkio naudmenų našumo balas – 52.9. Įvertinus tai, kad žemės sklypas (kadastro (duomenys neskelbtini) patenka į Gižų vandenvietės sanitarinės apsaugos zoną, taikomas bazinės žemės sklypo vertės pataisos koeficientas žemės naudojimo ir ūkinės veiklos apribojimams bei aplinkos taršai įvertinti – 0,50. Žemės sklypo (kadastro (duomenys neskelbtini) vertė 328 Eur $(564,76 \cdot 0,50 \cdot 1,16)$ ir ji 2020-03-26 apskaičiuota teisingai pagal Žemės įvertinimo metodikos reikalavimus. Pažymėjo, jog Žemės ploto vertė apskaičiuota susumavus perduotų žemės sklypų (kadastro (duomenys neskelbtini) ir (duomenys neskelbtini) dalies žemės sklypo, kurio kadastro (duomenys neskelbtini)) vertes, t. y. atitinkamai sudėjus 159 Eur + 155 Eur + 281 Eur + 306 Eur + 328 Eur + 71 Eur. Kartu su šiuo atsakymu pridedama ir 2020-04-16 įsakymo Nr. 19VĮ-409-(14.19.2) „Dėl NŽT Vilkaviškio skyriaus vedėjo 2019-11-19 įsakymo Nr. 19VĮ-1273-(14.19.2) pripažinimo netekusio galios ir 2019-06-11 įsakymo Nr. 19VĮ-638-(14.19.2) „Dėl (duomenys neskelbtini) vietovės žemės sklypų planų, kurie prilyginami reformos žemėtvarkos projektui“ kopija ir 2020-04-24 įsakymo Nr. 19VĮ-416-(14.19.2) „Dėl NŽT 2019-11-25 sprendimo Nr. 19S-

10 „Dėl nuosavybės teisių atkūrimo kaimo vietovėje K. Š.“ dalinio pakeitimo (b. l. 16 – 20; 39 – 41).

Pareiškėjas nesutikdamas su NŽT Vilkaviškio skyriaus 2022-05-09 raštu Nr. 19SD-1523- (14.19.104) su 2022-05-17 skundu kreipėsi į NŽT. Šiame skunde nurodė, jog padarytos šiuurkščios ir esminės klaidos, žemės ūkio paskirties žemės vertės apskaičiavimo aktuose sąlygojo esmingas klaidas žemės plotuose, šiuo skundu NŽT direktoriaus prašė: 1. Konstatuoti (pripažinti), kad Vilkaviškio skyriaus 2022-05-09 raštas Nr. 19SD-1523- (14.19.104) surašytas formaliai, nutylint iškeltus klausimus, todėl naikintinas; 2. Pavesti atsakingą, skyriui ar pareigūnui patikrinti paminėtų žemės sklypų žemės ūkio paskirties žemės vertės apskaičiavimo aktus ir ištaisyti klaidas; 3. Spręst klausimą ar nėra pagrindo kreiptis į prokuratūrą, siekiant įvertinti ar atsakingų pareigūnų veiksmuose nėra piktnaudžiavimo požymių (b. l. 59 – 61).

NŽT 2022-06-13 raštu Nr. 1SS-925- (7.5.) pateikė pareiškėjui atsakymą į jo 2022-05-17 skundą. Šiame rašte nurodė, jog K. Š. lygiaverčiai turėtajam 4,0277 ha bendro ploto žemės ūkio paskirties žemės sklypai (kadastro (duomenys neskelbtini)) už visą NŽT Kauno miesto skyriaus 2019-02-12 išvadoje Nr. 8IP-4 „Dėl žemės, miško, vandens telkinio perdavimo neatlygintinai nuosavybėn“ nurodytą 0,5195 ha (vertė 1300 Eur) turėtos žemės vertę nuosavybės teisėms atkurti buvo suprojektuoti Vilkaviškio rajono Gižų kadastro vietovės žemės sklypų planuose, prilyginamuose žemės reformos žemėtvarkos projektui, kurie patvirtinti NŽT Vilkaviškio skyriaus vedėjo 2019-06-11 įsakymu Nr. 19VĮ-638- (14.19.2.) „Dėl (duomenys neskelbtini) vietovės žemės sklypų planų, kurie prilyginami žemės reformos žemėtvarkos projektui, patvirtinimo“. Pažymėjo, kad K. Š. nuosavybės teisės į visą Išvadoje nurodytą Kauno mieste 0,5195 ha turėtos žemės plotą, perduodant nuosavybėn neatlygintinai lygiaverčius turėtajam žemės ūkio paskirties žemės sklypus (kadastro (duomenys neskelbtini) (duomenys neskelbtini) kaimuose atkurtos Sprendimu, kuris teismine tvarka nenuginčytas. NŽT nustatė, kad pareiškėjo Skunde nurodyti žemės sklypai (projektinis (duomenys neskelbtini), kadastro (duomenys neskelbtini) ir projektinis (duomenys neskelbtini), kadastro (duomenys neskelbtini)) Projektui prilyginamuose planuose buvo suprojektuoti teritorijoje, kuri Vilkaviškio r. savivaldybės teritorijos bendrajame plane, patvirtintame Vilkaviškio r. savivaldybės tarybos 2008-12-19 sprendimu Nr. B-TS-659 (toliau - Bendrasis planas) patenka į Marijampolės 2-osios vandenvietės sanitarinę apsaugos zoną (2-ji mikrobinės taršos ribojimo zona). Žemės sklypas (duomenys neskelbtini) suprojektuotas teritorijoje, kuri Bendrajame plane nurodyta kaip „statybų teritorija“, t. y. šis žemės ūkio paskirties žemės sklypas suprojektuotas teritorijoje, kuri Bendrajame plane numatyta naudoti ne žemės ūkio veiklai.

Šiame rašte pažymėjo, kad žemės sklypo kadastro (duomenys neskelbtini), apskaičiuojant vandenviečių sanitarinėse apsaugos zonose perduodamo nuosavybėn žemės sklypo vertę turi būti taikomas bazinės žemės sklypo vertės pataisos koeficientas žemės naudojimo ir ūkinės veiklos apribojimams bei aplinkos taršai įvertinti – 0,50 (Žemės įvertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999-02-24 nutarimu Nr. 205 „Dėl žemės įvertinimo tvarkos“, 2 priedas), inicijavo žemės sklypo vertės perskaičiavimą ir administracine tvarka, t. y. šalims sutarus, Įsakymu patikslino Sprendimą. Atkreipė dėmesį, kad Projektui prilyginamojo plano rengimo metu K. Š. atstovavęs T. L. pasirinko 2016 m. parengtame žemės reformos žemėtvarkos projekte jau suformuotą ir Nekilnojamojo turto registre pagal atliktus preliminarius matavimus įregistruotą 1 ha žemės ūkio paskirties žemės sklypą (kadastro (duomenys neskelbtini)), tikslus šio žemės sklypo plotas (0,9758 ha) buvo nustatytas ir Nekilnojamojo turto registre įregistruotas jau vėliau (2020-05-20), atlikus šio žemės sklypo kadastrinius matavimus, nustatant žemės sklypų ribų posakio taškų ir riboženklų koordinates valstybinėje koordinacių sistemoje. Atkreipė dėmesį į tai, kad atlikus žemės sklypo (kadastro (duomenys neskelbtini)) kadastrinius matavimus žemės sklypo ploto skirtumas buvo nustatytas 0,0242 ha ir neviršijo Nekilnojamojo turto kadastro nuostatų 1 priede nurodytos maksimalios leistinos (ribinės) paklaidos – 0,03 ha, todėl žemės ploto skirtumo kompensavimo klausimai nebuvo sprendžiami.

Nurodė, kad žemės sklypo kadastro (duomenys neskelbtini), šis Žemės sklypas patenka ne tik į Marijampolės 2-osios vandenvietės sanitarinę apsaugos zoną, bet ir į „statybų teritoriją“. Kadangi K. Š. priimtas Sprendimas dalyje, kuria atkurtos nuosavybės teisės į Bendrajame plane ne žemės ūkio veiklai numatytoje naudoti teritorijoje suprojektuotą lygiavertį turėtajam žemės ūkio paskirties žemės sklypą (kadastro (duomenys neskelbtini)) prieštarauja Bendrojo plano sprendiniams ir tuo pažeisti nurodytų Teritorijų planavimo įstatymo, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998-04-01 nutarimo Nr. 385 „Dėl žemės reformos vykdymo kaimo gyvenamojoje teritorijoje“ 2. 6 p. p. bei šiuo nutarimu patvirtinto Žemės reformos žemėtvarkos projektų rengimo ir įgyvendinimo tvarkos aprašo 6.11 p. p., taip pat Metodikos 10.12 p. p. nuostatų reikalavimai, todėl turėtų būti panaikintas. Pažymėjo, jog Vilkaviškio skyriaus vedėjui pavedė teisės aktais nustatyta tvarka inicijuoti Sprendimo dalies, kuria K. Š. atkurtos nuosavybės teisės perduodant nuosavybėn neatlygintinai Projektui prilyginamajame plane suprojektuotą žemės ūkio paskirties žemės sklypą ((duomenys neskelbtini)), panaikinimą. Sprendimo dalis, kuria žemės sklypas (kadastro (duomenys neskelbtini)) perleistas K. Š. privačiai nuosavybei naikintina, todėl pareiškėjo nusiskundimas dėl šio žemės sklypo vertės apskaičiavimo teisingumo paliekamas nenagrinėtu (b. l. 123 – 126).

Pareiškėjas 2022-10-04 kreipėsi į NŽT su prašymu „Dėl Nacionalinės žemės tarnybos prie ŽŪM Vilkaviškio skyriaus priimtų sprendinių susijusių su žemės sklypu kadastrinis Nr. (duomenys neskelbtini) patikrinimo“. Prašyme nurodė, jog antri metai niekaip nepavyksta gauti dokumentų susijusių su žemės sklypu, kurio kadastrinis (duomenys neskelbtini). Šiuo prašymu prašė: 1. Patikrinti Žemės sklypo kadastro (duomenys neskelbtini) suformavimo ir įregistravimo procedūrų teisėtumą; 2. Išreikalauti Žemės sklypo kadastro (duomenys neskelbtini), 2016-07-26 kaimo vietovėje žemės ūkio paskirties žemės nominalios vertės skaičiavimo žiniaraštį; 3. Žemės sklypo (duomenys neskelbtini), 2016-07-26 kaimo vietovėje žemės ūkio paskirties žemės nominalios vertės skaičiavimo žiniaraščio kopiją pateikti pareiškėjui (b. l. 5; 29).

NŽT pateikė pareiškėjui Skundžiamą raštą, kuriame nurodė, kad NŽT Žemės sklypo vertės apskaičiavimo, perduodant nuosavybėn neatlygintinai lygiavertiu turėtajam žemės sklypu, teisingumą jau ne kartą nagrinėjo ir pareiškėjui, taip pat K.Š. atstovavusiam T.L., atsakymus pateikė 2020-03-06 raštu Nr. 1SS-511-(7.5) „Dėl skundo nagrinėjimo“, 2022-06-13 raštu Nr. 1SS-925-(7.5) „Dėl skundo nagrinėjimo“. Atsakymus pareiškėjui taip pat pateikė ir NŽT Vilkaviškio skyrius 2022-05-09 raštu Nr. 19SD-1523-(14.19.104) „Dėl žemės sklypų verčių ir plotų perskaičiavimo, žemės ūkio paskirties žemės vertės apskaičiavimo aktuose padarius klaidas“. Atkreipė dėmesį, kad K.Š. NŽT 2019-11-25 sprendimu Nr. 19S-10 „Dėl nuosavybės teisių atkūrimo kaimo vietovėje K.Š.“ (patikslintas Vilkaviškio skyriaus vedėjo 2020-04-24 įsakymu Nr. 19VĮ-416-(14.19.2) „Dėl NŽT 2019-11-25 sprendimo Nr. 19S-10 „Dėl nuosavybės teisių atkūrimo kaimo vietovėje K.Š.“ dalinio pakeitimo“ (toliau – Sprendimas 1) nuosavybėn išigijo jau suformuotą Žemės sklypą, kurio kadastro duomenys Nekilnojamojo turto registre įregistruoti nuo 2003 m. Pažymėjo, jog pareiškėjo nusiskundimai dėl Žemės sklypo vertės apskaičiavimo NŽT jau išnagrinėti ir atsakyta, o duomenų, leidžiančių abejoti ankstesnių pirmiau nurodytų atsakymų pagrįstumu ar ginčyti viešojo administravimo subjekto priimtus sprendimus, nepateikė, taip pat nuo prašyme nurodytų pažeidimų paaiškėjimo pareiškėjui dienos jau yra praėję daugiau kaip 6 mėn., remdamiesi VAĮ 11 str. 3 d. 3 ir 5 p., pareiškėjo prašymą dėl Žemės sklypo suformavimo ir jo vertės nustatymo teisėtumo palieka nenagrinėtą.

Skundžiamu raštu atkreipė dėmesį, dėl Žemės sklypo nominalios vertės apskaičiavimo, jog rengiant Vilkaviškio rajono Gižų kadastro vietovės žemės reformos žemėtvarkos projektui prilyginamus žemės sklypų planus, kurie patvirtinti Nacionalinės žemės tarnybos Vilkaviškio skyriaus vedėjo 2019-06-11 įsakymu Nr. 19VĮ-638(14.19.2.) „Dėl (duomenys neskelbtini) vietovės žemės sklypų planų, kurie prilyginami žemės reformos žemėtvarkos projektui, patvirtinimo“, K.Š. pasirinko jau suformuotą ir Nekilnojamojo turto registre 2003 m. įregistruotą Žemės sklypą. 2018-2019 m. atlikus Žemės sklypo kadastrinius matavimus, nustatant jo ribų posūkio taškų ir riboženklių koordinates valstybinėje koordinacinių sistemoje, Nekilnojamojo turto

registre įregistruoti šio Žemės sklypo kadastro duomenys bus patikslinti. Pažymėjo, kad matininko E.B. 2019 m. parengta Žemės sklypo kadastro duomenų byla, kurioje sukomplektuoti Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastro nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002-04-15 nutarimu Nr. 534 „Dėl Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastro nuostatų patvirtinimo“, 64.1-64.13 nurodyti dokumentai, tikrinti Vilkaviškio skyriui nebuvo pateikta. Dėl to šioje byloje galbūt esančio dokumento kopijos pateikimo siūlo kreiptis į VĮ „Registrų centras (b. l. 7 – 8; 30).

Pagal byloje esančius įrodymus matyti, jog NŽT 2020-03-06 raštu Nr. 1SS-511(7.5.) „Dėl skundo nagrinėjimo“ taip pat atsakymą pateikė ir K.Š. atstovavusiam T.L. (b. l. 12 – 14; 35 – 36).

Sprendžiant Skundžiamo rašto teisėtumo klausimą, pirmiausia pažymėtina, kad atsakovė yra viešojo administravimo subjektas, kuris savo veikloje privalo, be kita ko, vadovautis Viešojo administravimo įstatymu.

Atsakovė privalo vadovautis VAI 3 straipsnyje įtvirtintais viešojo administravimo principais, tarp jų atsakomybės už priimtus sprendimus, efektyvumo, įstatymo viršenybės, lygiateisiškumo, objektyvumo, proporcingumo, subsidiarumo, vieno langelio ir išsamumo principu, kuris reiškia, kad viešojo administravimo subjektas į prašymą ar skundą turi atsakyti aiškiai ir argumentuotai, nurodydamas visas prašymo ar skundo nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis rėmėsi vertindamas prašymo ar skundo turinį.

Kitais tariant, viešojo administravimo sistemai priklausančių kompetentingų institucijų sprendimai privalo būti tikslūs, suprantami, nedviprasmiški, jų motyvų išdėstymas – adekvatus ir pakankamas, leidžiantis suinteresuotam subjektui suvokti, kokios priežastys lėmė vienokį ar kitokį valdžios institucijos sprendimą.

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (toliau – LVAT) savo praktikoje ne kartą yra konstatavęs, kad viešojo administravimo subjekto priimtame individualiame teisės akte turi būti nurodomi pagrindiniai faktai, argumentai ir įrodymai, pateikiamas teisinis pagrindas, kuriuo viešojo administravimo subjektas rėmėsi priimdamas administracinį aktą; motyvų išdėstymas turi būti adekvatus, aiškus ir pakankamas. Ši teisės norma siejama su teisėtumo principu, pagal kurį reikalaujama, kad viešojo administravimo subjektai savo veikla nepažeistų teisės aktų reikalavimų, kad jų sprendimai būtų pagrįsti, o sprendimų turinys atitiktų teisės normų reikalavimus (pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2017 m. balandžio 10 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-180-602/2017 ir kt.). Administracinio sprendimo priėmimo faktinis pagrindas ir individuali argumentacija turi būti žinomi ne tik viešojo administravimo subjektui, priimančiam sprendimą, bet ir asmeniui, kurio atžvilgiu jis priimamas. Individualus administracinis aktas paprastai turi būti toks, kad iš jo būtų galima suprasti visuomeninių santykių esmę, subjektus, dalyvaujančius šiuose santykiuose, būtų aiškus tų visuomeninių santykių teisinis kvalifikavimas. Visiškai nesilaikant minėtų nuostatų ar tai darant tik iš dalies, pavyzdžiui, neįvardijant, kokiais teisės aktais remiantis ginčijamas administracinis aktas yra priimamas, paprastai kyla pagrįsta abejonė dėl tokio administracinio akto teisėtumo bei pagrįstumo (pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2016 m. kovo 24 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-1340-624/2016 ir kt.).

Viešojo administravimo subjektų, taigi ir atsakovės, pareiga nagrinėti asmenų skundus ir prašymus kyla iš konstitucinės nuostatos, kad valdžios įstaigos tarnauja žmonėms (Lietuvos Respublikos Konstitucijos 5 str.).

Komisija pažymi, kad sprendžiant dėl pareiškėjo prašomo panaikinti Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos 2022-10-28 rašto Nr. 1SS-1590-(7.5) pagrįstumo svarbu įvertinti pareiškėjo atsakovei teikto 2022-10-04 Prašymo turinį ir esmę. Sistemiskai įvertinus pareiškėjo pateikto 2022-10-28 Prašymo turinį, Komisija vertina, kad pareiškėjas kreipėsi į atsakovę pateikdamas prašymą pateikti atitinkamą prašyme nurodytą informaciją bei atlikti veiksmus. Pareiškėjas 2022-10-28 prašyme pateikė šiuos tris klausimus: 1. Patikrinti Žemės sklypo kadastro Nr. (duomenys neskelbtini) suformavimo ir įregistravimo procedūrų teisėtumą; 2. Išreikalauti Žemės sklypo kadastro (duomenys neskelbtini), 2016-07-26 kaimo vietovėje žemės

ūkio paskirties žemės nominalios vertės skaičiavimo žiniaraštį; 3. Žemės sklypo (duomenys neskelbtini), 2016-07-26 kaimo vietovėje žemės ūkio paskirties žemės nominalios vertės skaičiavimo žiniaraščio kopiją pateikti pareiškėjui.

Viešojo administravimo įstatymo 2 str. 10 p. nustatyta, kad prašymas – tai su asmens teisių ar teisėtų interesų pažeidimu nesusijęs asmens kreipimasis į viešojo administravimo subjektą prašant atlikti teisės aktuose nustatytus veiksmus. Pagal VAI 2 str. 12 p. skundas – tai asmens kreipimasis į viešojo administravimo subjektą, kuriame tas asmuo nurodo, kad yra pažeistos jo ar kito asmens teisės ar teisėti interesai, ir prašo juos apginti.

Sistemiškai įvertinus pareiškėjo pateikto 2022-10-04 Prašymo turinį, Komisija sprendžia, kad pareiškėjas iš esmės prašė atsakovės pateikti informaciją bei atlikti veiksmus, todėl 2022-10-04 Prašymas atitinka VAI 2 str. 10 p. įtvirtintą prašymo sąvoką.

Informacijos teikimą asmenims reglamentuoja Teisės gauti informaciją ir duomenų pakartotinio naudojimo įstatymas (toliau - Teisės gauti informaciją įstatymas), kuris nustato asmenų teisės gauti iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, įmonių, viešųjų įstaigų ar šių subjektų asociacijų, regionų plėtros tarybų informaciją apie jų veiklą bei šių institucijų ir kitų juridinių asmenų, nurodytų šio įstatymo 2 str. 1 d. 2 p. duomenis, kuriais jie disponuoja ir (ar) kuriuos jie tvarko vykdydami viešojo administravimo įgaliojimus, suteiktus Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo nustatyta tvarka, kituose įstatymuose nustatytas funkcijas, įskaitant viešųjų paslaugų teikimo funkcijas (toliau – viešoji funkcija), ir kuriuos būtų galima pakartotinai naudoti komerciniams arba nekomerciniams tikslams, įgyvendinimo priemonės ir tvarką (1 str. 1 d.). Pagal aptariamo straipsnio 3 d. visa informacija apie institucijos veiklą pareiškėjams teikiama neatlygintinai. Institucijos teikiamai informacijai keliamas ir šio įstatymo 6 str. 1 d. 1 p. nustatyti išsamumo, tikslumo ir kt. principai.

Viešojo administravimo įstatymo 7 str. 1 d. 1 p. nustatyta, kad visi viešojo administravimo subjektai teikia asmenims įstatymų nustatytą viešojo administravimo subjekto turimą informaciją. Bendrus Asmenų prašymų suteikti informaciją nagrinėjimo reikalavimus ir tvarką reglamentuoja Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklės (toliau – ir Taisyklės), patvirtintos Vyriausybės 2007-08-22 nutarimu Nr. 875. Pagal Taisyklių 45 p., atsakymai į pateiktus prašymus parengiami atsižvelgiant į jų turinį. Taisyklių 45.1 - 45.4 p. reglamentuota, kad į prašymą suteikti administracinę paslaugą atsakoma suteikiant prašomą vieną iš Viešojo administravimo įstatymo 19 str. 1 d. nurodytų administracinių paslaugų (ar prašomas kelias administracines paslaugas) arba pateikiant motyvuotą atsisakymą tą padaryti; į prašymą pakonsultuoti asmenį jam aktuali klausimu atsakoma suteikiant konsultaciją pagal institucijai nustatytą kompetenciją arba pateikiant motyvuotą atsisakymą tą padaryti; 45.3. į prašymą priimti administracinį sprendimą atsakoma Viešojo administravimo įstatymo 13 str. nustatyta tvarka; į prašymą, nenurodytą Taisyklių 45.1– 45.3 papunkčiuose, atsakoma laisva forma. Pagal VAI 2 str. 1 d. Administracinė paslauga – šio įstatymo nurodyta viešojo administravimo veikla, susijusi su dokumentų išdavimu ar informacijos teikimu.

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas yra konstatavęs, kad ginčas dėl atsakymo į prašymą gali būti nagrinėjamas atsakymo į prašyme pateiktus klausimus pakankamumo aspektu (*LVAT 2012-06-07 nutartis administracinėje byloje Nr. A492-2002/2012*, *LVAT 2014-10-29 nutartis administracinėje byloje Nr. AS492-921/2014*). LVAT praktikoje konstatuota, jog skundžiamo atsakymo, kuriuo pateikiama informacija, teisėtumas ir pagrįstumas turi būti vertinamas suteiktos informacijos išsamumo, tikslumo, teisėtumo ir objektyvumo aspektais (*LVAT 2012-09-28 nutartis administracinėje byloje Nr. AS662-538/2012*). Spręsdamas dėl informacijos išsamumo principo, LVAT yra konstatavęs, kad išsamumą lemia pateikto prašymo turinys, t. y. teikiama informacija turi atitikti prašymo turinį (*LVAT 2012-02-13 nutartis administracinėje byloje Nr. A438-97/2012*).

Sistemiškai įvertinus pareiškėjo 2022-10-04 Prašyme suformuluotų reikalavimų, sprendžiant, kad Skundžiamame rašte iš esmės pateikti atsakymai bei pateikta aktuali informacija pagal pareiškėjo 2022-10-04 Prašymo 1 klausimą. Pažymėtina, jog pareiškėjas tiek į NŽT, tiek ir į NŽT

Vilkaviškio skyrių kreipėsi ne pirmą kartą. Kaip jau aukščiau minėta pareiškėjui Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos Vilkaviškio skyrius 2022-05-09 raštu Nr. 19SD-1523-(14.19.104.) „Dėl žemės sklypų verčių ir plotų perskaičiavimo, žemės ūkio paskirties vertės apskaičiavimo aktuose padarius klaidas“ pateikė šį atsakymą. Pareiškėjui nesutikus su 2022-05-09 raštu Nr. 19SD-1523-(14.19.104.), pareiškėjas kreipėsi su 2022-05-17 skundu į NŽT direktorių. NŽT 2022-06-13 raštu Nr. 1SS-925-(7.5) „Dėl skundo nagrinėjimo“ pateikė pareiškėjui atsakymą. Komisija neturi duomenų, jog aukščiau minėti raštai (2022-05-09 raštas Nr. 19SD-1523-(14.19.104.), 2022-06-13 raštu Nr. 1SS-925-(7.5) būtų apskūsti įstatymo nustatyta tvarka ir būtų panaikinti). Pareiškėjas iš esmės 2022-10-04 Prašyme prašo patikrinti paveldėto žemės ūkio paskirties žemės sklypo (kadastro (duomenys neskelbtini)) suformavimo ir įregistravimo procedūrų teisėtumą bei pateikti Žemės sklypo vertės apskaičiavimo žiniaraštį (Žemės sklypo kadastro (duomenys neskelbtini), 2016-07-26 kaimo vietovėje žemės ūkio paskirties žemės nominalios vertės skaičiavimo žiniaraštį).

Komisija susipažinusi tiek su Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos Vilkaviškio skyriaus 2022-05-09 raštu Nr. 19SD-1523-(14.19.104.) „Dėl žemės sklypų verčių ir plotų perskaičiavimo, žemės ūkio paskirties vertės apskaičiavimo aktuose padarius klaidas“, tiek su NŽT 2022-06-13 raštu Nr. 1SS-925-(7.5) „Dėl skundo nagrinėjimo“ sprendžia, jog pareiškėjui informacija jau buvo pateikta, taigi atsakovė teisėtai ir pagrįstai pareiškėjo prašymą dėl Žemės sklypo suformavimo ir jo vertės nustatymo teisėtumo, paliko nenagrinėtą.

Taip pat pareiškėjas 2022-10-04 Prašyme 2 ir 3 reikalavimu prašė: Išreikalauti Žemės sklypo kadastro (duomenys neskelbtini), 2016-07-26 kaimo vietovėje žemės ūkio paskirties žemės nominalios vertės skaičiavimo žiniaraštį; 3. Žemės sklypo (duomenys neskelbtini), 2016-07-26 kaimo vietovėje žemės ūkio paskirties žemės nominalios vertės skaičiavimo žiniaraščio kopiją pateikti pareiškėjui. Kaip matyti iš Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos Vilkaviškio skyriaus 2021-11-29 rašto Nr. 19SD-3961(14.19.137E.) pridedamų dokumentų, pareiškėjui Žemės sklypo kadastro (duomenys neskelbtini), 2016-07-26 kaimo vietovėje žemės ūkio paskirties žemės nominalios vertės skaičiavimo žiniaraščio kopija buvo pateikta. Komisija 2023-01-02 raštu Nr. 19R1-1 kreipėsi į atsakovę dėl papildomų duomenų (b. l. 131 – 132). NŽT Vilkaviškio skyrius 2023-01-02 raštu Nr. 19SD-(14.19.137 E.) nurodė, jog žemės sklypo kadastro (duomenys neskelbtini) nominalios vertės žiniaraščiai buvo sudaromi du kartus – 2003 ir 2020 m., todėl 2016-07-26 žiniaraštis negalėjo būti teikiamas, kadangi tokio žiniaraščio nėra, tai yra apsirikimo klaida (b. l. 133 – 134).

Įvertinusi Skundžiamo rašto turinį, Komisija daro išvadą, jog atsakovė visiškai nepasisakė dėl 2022-10-04 Prašyme išdėstytų 2-3 klausimų. Remiantis aukščiau nustatytais faktiniais aplinkybėmis bei formuojama praktika, sprendžiama, jog NŽT turėjo pareigą atsakyti į pareiškėjo 2022-10-04 Prašyme išdėstytus 2-3 klausimus arba nurodyti konkrečius atsisakymo tai padaryti motyvus bei argumentus, pagrįstus teisinio reglamentavimo nuostatomis ir/arba faktinėmis situacijos aplinkybėmis.

Remiantis aukščiau išdėstytų, sprendžiama, kad nėra faktinio ir teisinio pagrindo naikinti NŽT 2022-10-28 raštą Nr. 1SS-1590-(7.5), tačiau, užtikrinant pareiškėjo teisę į tinkamą prašymo išnagrinėjimą bei atsakymo gavimą, NŽT įpareigotina pateikti atsakymus į 2022-10-04 Prašyme išdėstytus 2-3 klausimus.

Atkreiptinas dėmesys, kad Komisijai pateiktame atsakovės atsiliepime papildomai argumentavo priimtą raštą. Tačiau, kaip yra pažymėjęs Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas, kilus ginčui teisme (šiuo atveju Komisijoje) dėl individualaus administracinio akto, kuris yra be jokių motyvų, tokį aktą priėmusio viešojo administravimo subjekto (atsakovo) pozicija, kad jis atitinkamu procesiniu būdu (atsiliepime į pareiškėjos skundą, paaiškinimuose teismo posėdžio metu (šiuo atveju Komisijos posėdžio metu) ir pan.) bando nurodyti tokio akto motyvus, teismui (šiuo atveju Komisijai) negali būti pagrindas į tai atsižvelgti, nes kaip jau minėta Viešojo administravimo 8 straipsnio 1 ir 2 dalies reikalavimai (šiuo metu galiojančioje VAĮ redakcijoje (t. y. įstatymo redakcijoje, galiojančioje nuo 2020 m. lapkričio 1 d.) reikalavimai, keliami administraciniam

sprendimui, įtvirtinti 10 straipsnio 5 dalyje), turi išpildyti priimant individualų administracinį aktą. Skundžiamo individualaus akto priėmimo motyvų nurodymas teismo proceso metu (jei jie nėra nurodyti priimtame akte) negali būti vertinamas ir neturi įtakos nemotyvuoto akto teisėtumo ir pagrįstumo vertinimui (Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2013 m. birželio 13 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. A502-940/2013; Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2016 m. gruodžio 22 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. A²⁰⁷⁴-146/2016).

Pareiškėjas patikslintu skundu Komisijos prašo: Įpareigoti NŽT pateikti žemės sklypo kadastro (duomenys neskelbtini), žemės ūkio paskirties žemės minimalios vertės skaičiavimo žiniaraštį, kuriuo vadovaujantis patvirtintas 2019-06-11 įsakymu Nr. 19VĮ-638-(14.19.2) žemės reformos žemėtvarkos projektas. Nagrinėjamu atveju, Komisijos sprendimu atsakovė įpareigotina išnagrinėti iš naujo pareiškėjo prašymą, t. y. atsakovė įpareigojama iš naujo atlikti veiksmus, kurie pripažinti atliktais nesilaikant teisės aktų reikalavimų, ir priimti teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą pagal savo kompetenciją.

Komisija atkreipia pareiškėjo dėmesį į tai, kad Komisija Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo jai priskirtų įgaliojimų ribose tikrina, ar viešojo administravimo subjektai, atlikdami jiems teisės aktais nustatytas funkcijas, veikė teisėtai, vertina šių subjektų priimtų individualių administracinių aktų teisėtumą, taip pat tikrina minėtų subjektų atsisakymo ar vilkinimo atlikti jų kompetencijai priskirtus veiksmus teisėtumą ir pagrįstumą. Pažymėtina, kad Komisija nėra viešojo administravimo institucija ir neatlieka viešojo administravimo funkcijų, todėl neįpareigoja viešojo administravimo subjekto priimti konkretaus turinio administracinį sprendimą, o įpareigoja tik iš naujo atlikti veiksmus, kurie pripažinti atliktais nesilaikant teisės aktų reikalavimų. Komisijai nesuteikta įgaliojimų priimti konkretaus turinio administracinio sprendimo už viešojo administravimo subjektą, todėl pareiškėjo skundas dalyje dėl atsakovės įpareigojimo priimti konkretų pareiškėjo pageidaujamą sprendimą, netenkinamas.

Europos Žmogaus Teisių Teismo ir LVAT praktikoje ne kartą pažymėta, kad teismo pareiga pagrįsti priimtą sprendimą neturėtų būti suprantama kaip reikalavimas detaliai atsakyti į kiekvieną argumentą (žr., pvz., Europos Žmogaus Teisių Teismo 1994 m. balandžio 19 d. sprendimą byloje V. de H. prieš Nyderlandus; 1997 m. gruodžio 19 d. sprendimą byloje H. prieš Suomiją; LVAT 2011 m. lapkričio 14 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A261-3555/2011). Atsakovai ir pareiškėjas Komisijai teiktuose procesiniuose dokumentuose nurodė ir kitų argumentų, tačiau Komisija pažymi, jog minėtų papildomų argumentų nagrinėjimas negali pakeisti Komisijos išvadų dėl atsakovų raštų ir veiksmų teisėtumo ir pagrįstumo. Esant šioms aplinkybėms, Komisija dėl kitų teiktų argumentų nepasisako, nes jie neturi teisinės reikšmės sprendimo priėmimui.

Vadovaudamasi Ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 ir 3 punktais, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

Skundą tenkinti iš dalies.

Įpareigoti Nacionalinės žemės tarnybą prie Aplinkos ministerijos išnagrinėti pareiškėjo 2022-10-04 prašyme pateiktus 2 - 3 klausimus bei pateikti pareiškėjui atsakymą.

Likusioje dalyje pareiškėjo skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo jo priėmimo ginčo šalys gali apskųsti Regionų apygardos administracinio teismo Kauno rūmams.

Posėdžio pirmininkė

Birutė Pranevičienė

Komisijos nariai

Lionela Gelmanienė,

Edvardas Jucius